

Sygn. akt III CSK 19/16

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa A. B.
przeciwko P.
S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje adw. A.M. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych), powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego powództwo o odszkodowanie w kwocie 207 321,40 zł w związku z pozbawieniem powoda możliwości nabycia określonego lokalu mieszkalnego na preferencyjnych warunkach przewidzianych w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach nabywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz. U. z 2001 r., Nr 4, poz. 24, ze zm.). Podstawą roszczenia powoda było twierdzenie, że strona pozwana nigdy skutecznie nie wypowiedziała umowy najmu lokalu łączącej strony, a jej stanowisko, iż stosunek najmu ustał jako następstwo rozwiązania umowy o pracę nie było trafne i niezasadnie zostało podzielone przez Sądy w sporach jakie dotąd były prowadzone między stronami.

W rozpoznawanej obecnie sprawie Sąd Apelacyjny uznał, że Sądy są związane na podstawie art. 365 § 1 k.p.c., rozstrzygnięciami Sądów zapadłymi we wcześniejszych sprawach między tymi samymi stronami, których źródłem było zajmowanie przez powoda spornego lokalu. W szczególności uznał, że był związany nie tylko sentencją wyroku o eksmisję powoda z tego lokalu w sprawie wcześniejszej, lecz także ustaleniem i oceną prawną wyrażoną w tej sprawie, iż powód zajmuje lokal bez tytułu prawnego, bowiem umowa najmu wygasła z dniem 1 sierpnia 2000 r., jako wynikająca bezpośrednio z łączącego strony stosunku pracy, który z tym dniem został rozwiązany za porozumieniem stron. Z tej przyczyny, jak stwierdził Sąd Apelacyjny, powód nie był uprawniony do wykupu przedmiotowego lokalu na warunkach preferencyjnych wynikających z ustawy, która przewidywała taką możliwość dla najemców z chwilą jej wejścia w życie, gdyż powód już nie miał już wówczas tytułu prawnego do lokalu.

W skardze kasacyjnej powód, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, powołał się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazując, że istnieje potrzeba wykładni art. 356 § 1 i art. 366 k.p.c. wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym w kwestii zakresu

związania sądu prawomocnym wyrokiem zapadłym między tymi samymi stronami we wcześniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie już dokonywał wykładni art. 365 § 1 i art. 366 k.p.c. i choć jego orzeczenia w tym przedmiocie mogą wykazywać w zakresie przyjętej tezy pewne różnice wynikające z rozstrzyganych stanów faktycznych i prawnych, to jednak nie są to w istocie rozbieżności, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Zdecydowanie bowiem przeważa stanowisko, że choć sąd jest związany jedynie sentencją zapadłego wcześniej między tymi samymi stronami wyroku, to jednak wcześniejsze rozstrzygnięcie stwarza określony stan prawny, taki jaki z niego wynika i sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto we wcześniejszym prawomocnym wyroku zapadłym między tymi samymi stronami. Dotyczy to w szczególności kwestii prejudycjalnych, których skutkiem było wydanie wcześniejszego prawomocnego wyroku i które mają prejudycjalne znaczenie również dla rozstrzygnięcia obecnej sprawy. Byłoby bowiem niezgodne z zasadą praworządności i naruszające powagę wymiaru sprawiedliwości istnienie dwóch orzeczeń sądowych dotyczących tych samych stron, odmiennie orzekających o tej samej kwestii (porównaj między innymi uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2003 r. III CZP 97/02, OSNC 2003/12/160 oraz orzeczenia z dnia 8 stycznia 2002 r. I CKN 730/99, z dnia 7 stycznia 2004 r. III CK 192/02, z dnia 15 lutego 2007 r. II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008/A/20, z dnia 8 marca 2010 r. II PK 258/09, z dnia 28 marca 2012 r. II UK 327/11, z dnia 19 października 2012 r. V CSK 485/11, z dnia 11 marca 2013 r. I UK 639/12, z dnia 26 listopada 2013 r. I UK 290/13, z dnia 11 lutego 2014 r. I UK 329/13 i z dnia 8 października 2015 r. I UK 449/14).

W tym stanie rzeczy należy uznać, że nie występuje rozbieżność w orzecznictwie wymagająca dokonania wykładni art. 365 § 1 k.c. i art. 366 k.c. przez Sąd Najwyższy, co zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. prowadziło do odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powołującej się na tę przesłankę przedsądu.

jw

